

Veiledningssamling for barnehageeiere og styrere

Barnehageloven Kapittel VII, §§ 31 og 37

Heidi Martinsen, seniorrådgiver

Asbjørn Evensen, seniorrådgiver

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Barnehagens formål

- i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.
- utfolde skaperglede, undring og utforskertrang; ta vare på seg selv, hverandre og naturen.
- utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.

Foto: Stockbilder

Barnehagens innhold

§ 2 Innhold (*utdrag*)

- være en pedagogisk virksomhet,
- gi muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter,
- ta hensyn til alder, funksjonsnivå, kjønn, etniske og kulturelle bakgrunn,
- bidra til at alle får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap,
- gi utfordringer med utgangspunkt i interesser, kunnskap og ferdigheter,
- ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon,
- tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Rett til spesialpedagogisk hjelp – hvem?

- Individuell rett.
- Særlig behov.
- Kommunens økonomi er et utenforliggende hensyn.

Barnehageloven § 31, første ledd

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage.

§ 31 Rett til spesialpedagogisk hjelp

- Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter.
(barnehageloven § 31, andre ledd)

§ 31 Rett til spesialpedagogisk hjelp

(tredje ledd) Spesialpedagogisk hjelp kan gis til barnet individuelt eller i gruppe. Hjelpen skal omfatte tilbud om foreldrerådgivning.

(fjerde ledd) Kommunen skal oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp for barn bosatt i kommunen.

(femte ledd) Fylkeskommunen skal oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp etter denne loven for barn i barneverninstitusjon og barn som er pasient i helseinstitusjon eid av regionalt helseforetak, eller i privat helseinstitusjon med avtale med regionalt helseforetak.

- § 2 i Forskrift om ansvar for spesialpedagogisk hjelp for barn under opplæringspliktig alder.

Sakkyndig vurdering § 34

Sakkyndig vurdering skal blant annet inneholde:

- a) Om det foreligger sen utvikling og lærevansker hos barnet.
- b) Realistiske mål for barnets utvikling og læring.
- c) Om barnets behov kan avhjelpes innenfor det ordinære barnehagetilbudet.
- d) Hvilken type hjelp og organisering som vil bidra til barnets utvikling og læring.
- e) Hvilket omfang av spesialpedagogisk hjelp som er nødvendig, og hvilken kompetanse de som gir hjelpen bør ha.

§ 32 Samarbeid med barnets foreldre

- (1) Før det blir utarbeidet en sakkyndig vurdering og fattet vedtak om spesialpedagogisk hjelp, skal det innhentes samtykke fra barnets foreldre. Foreldrene har rett til å gjøre seg kjent med innholdet i den sakkyndige vurderingen og til å uttale seg før det fattes vedtak.
- (2) Tilbudet om spesialpedagogisk hjelp skal så langt som mulig utformes i samarbeid med barnet og barnets foreldre, og det skal legges stor vekt på deres syn.
- (3) Det skal én gang i året utarbeides en skriftlig oversikt over den spesialpedagogiske hjelpen barnet har mottatt og en vurdering av barnets utvikling. Foreldrene og kommunen skal få denne oversikten og vurderingen.

§ 35 Vedtak om spesialpedagogisk hjelp

(2) Vedtaket skal inneholde:

- hva hjelpen skal gå ut på,
- hvor lenge hjelpen skal vare,
- hvilket timeomfang hjelpen skal ha,
- hvordan hjelpen skal organiseres,
- hvilken kompetanse de som gir hjelpen skal ha,
- tilbud om foreldrerådgivning.

Lovtekst og hjemmelsgrunnlag for § 37

Nedsatt funksjonsevne er definert som «tap av, skade på eller avvik i en av kroppens psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner».

(NOU 2001 «Fra bruker til borger – En strategi for nedbygging av funksjonshemmende barrierer»)

- Veilederen spesialpedagogisk hjelp på Utdanningsdirektoratets nettsider.

*Barnehageloven § 37:
Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud.*

Hvem har ansvaret for tilrettelegging?

- **Barnehageeier** har et selvstendig ansvar for at også barn med nedsatt funksjonsevne får et barnehagetilbud i tråd med loven.
- **Kommunen** har en plikt til å tilrettelegge barnehagetilbudet når tilretteleggingsbehovet er større enn det barnehageeier kan gjøre innenfor det ordinære barnehagetilbudet. Kommunen skal fatte vedtak om tilrettelegging etter barnehageloven § 37.

Barhageloven § 2, andre ledd:

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Merknader fra Prop.103L (2015-2016) til § 19g (nå § 37):

Kommunen må sette barnehagen i stand til å gi de aktuelle barna et tilrettelagt tilbud.

Det ordinære barnehagetilbudet

- Tilbudet som blir gitt til alle barna.
- Barnehageloven § 2 og rammeplan for barnehager fastsetter nasjonale standarder for innholdet i barnehagen og hva et barnehagetilbud skal innebære.
- Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

[Rammeplan kap. 7 Barnehagen som pedagogisk virksomhet](#)

*Barnehageloven § 2
Barnehagens innhold*

*Forskrift om rammeplan
for barnehagers innhold
og oppgaver.*

Få delta på lik linje med andre barn

- Tilretteleggingen skal bidra til at barnet skal kunne gå i barnehagen og kunne nyttiggjøre seg av barnehagetilbudet og få likeverdige aktivitets- og utviklingsmuligheter som andre barn.

*Merknader fra Prop.
103L (2015-2016)*

*Hensikten med
tilretteleggingen er at
barnet skal kunne ta i
bruk barnehageplassen
sin på lik linje med andre
barn.*

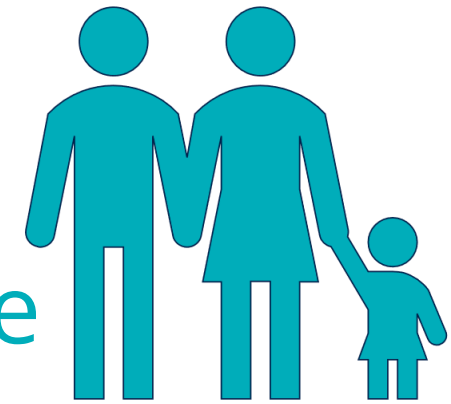
Hva er forskjellen mellom § 37 og § 31

§ 37

- Barnet har et tilretteleggingsbehov på grunn av nedsatt funksjonsevne.
- Barnet har et tilretteleggingsbehov som strekker seg utover barnehagens tilretteleggingsplikt.
- Bidra til at barnet skal kunne gå i barnehagen og kunne nyttiggjøre seg av barnehagetilbudet og få likeverdige aktivitets- og utviklingsmuligheter som andre barn.

§ 31

- Barnet har et særlig behov.
- Hjelpen skal bidra til barnets utvikling og læring.
- Krav om sakkyndig vurdering.
- Det er barnet og barnets utvikling som er i fokus for hjelpen.

§ 37 Samarbeid med barnets foreldre

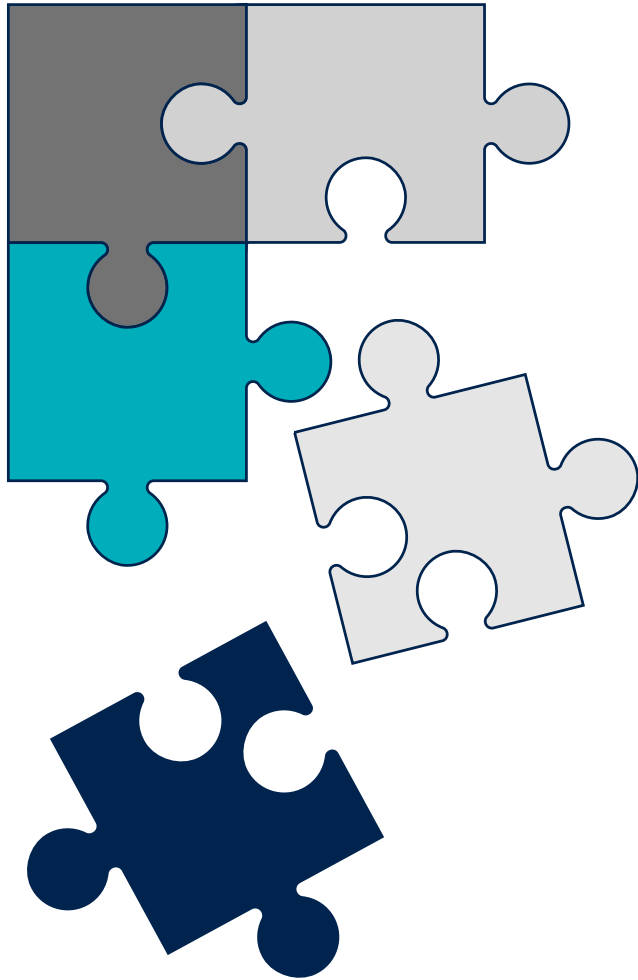
- Foreldrene skal ha mulighet til å uttale seg.
- Rutiner og planer må inneholde beskrivelser av hvordan foreldresamarbeidet tas vare på. God informasjon til ansatte i barnehagen.

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Rammeplanen kap. V

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene.

Private barnehager

Private barnehager kan ikke pålegges å tilrettelegge barnehagetilbudet.

Hvis den private barnehagen ikke vil inngå avtale, skal barnet få tilbud i en annen barnehage.

Klageadgang:

Foto: Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet

- Vedtak etter § 35 spesialpedagogisk hjelp og § 37 individuell tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne.
- Gjennomføringen av vedtak etter §§ 35 og 37.

Klage på vedtak etter §§ 35 og 37

Foto: Aftenbladet

- Forvaltningsloven §§ 28 og 29.
- Klage sendes til førsteinstansen.
- Må vurdere alle anførsler/synspunkter i klagen.
- Gi medhold, delvis medhold, ikke medhold.
- Ved delvis medhold eller ikke medhold skal saken sendes til Statsforvalteren for endelig avgjørelse.

§ 2 b Samarbeid og samordning

- Barnehagen og PPT skal samarbeide med andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.
- Kommunen skal samordne tjenestetilbudet .
- Barnehagen skal også samarbeide med andre tjenesteytere for å kunne ivareta sine oppgaver.

§ 2 b, første ledd

Barnehagen og Pedagogisk Psykologisk tjeneste (PPT) skal samarbeide med andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Nytt tilsynsmateriell og RefLex

- Fra Utdanningsdirektoratet.
- Tema barnehagens innhold.

<https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/tilsyn/tilsyn-med-barnehager/tilsyn-med-barnehagens-innhold/>

Spørsmål og svar

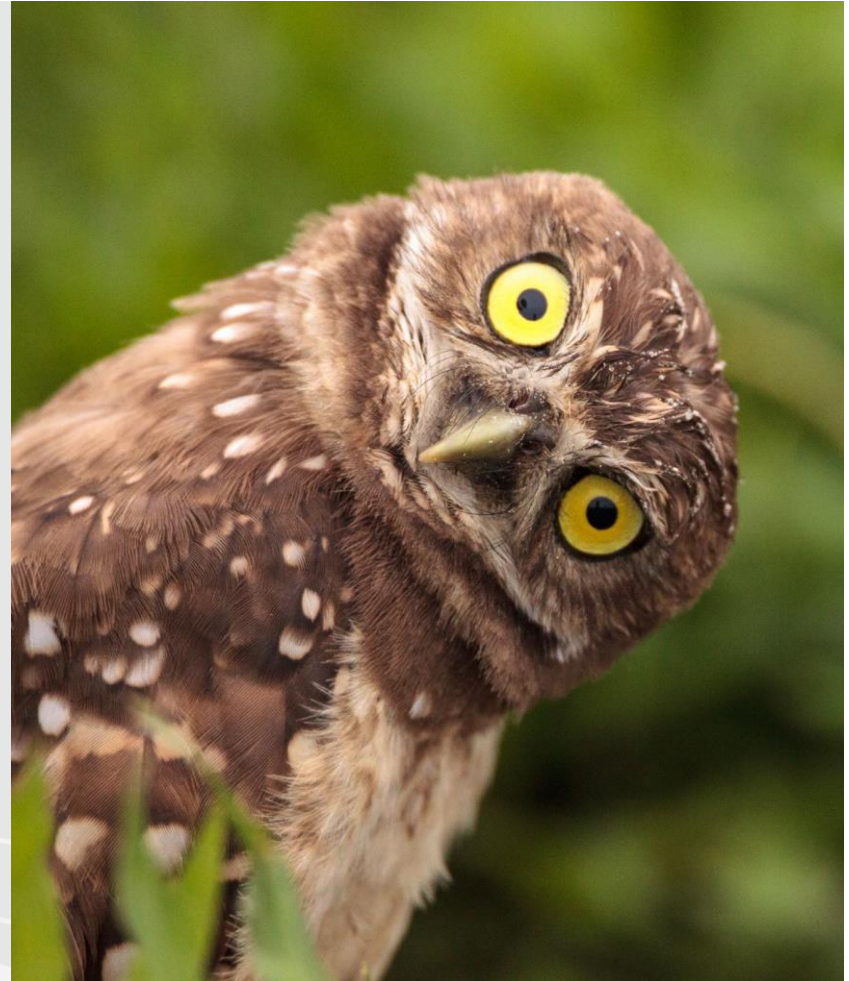

Foto: Stockbilder